

לחלוטין —

אכן, לא חלה הקדושה על השור הלבן שיצא תחילה, אלא על השור השחור, שיצא שני, אלא ששור זה נחשב "ראשון" לשאר השוורים השחורים שיצאו אחריו —

אמר רב פפא: טעמם של בית שמאי הוא, היות שבאמרו "שור שחור שיצא מבית ראשון הרי הוא הקדש" — הוא התכוון להקדיש את השור השחור הראשון שיצא מביתו, ולא את השור הלבן, על אף שיצא ראשון מביתו.

ולכך נאמר בדיבורו "ראשון" — לכשיצא השור השחור הראשון, לפני שיצאו שאר השוורים השחורים, יהיה השור הראשון, שיצא ראשונה לשחורים — הקדש.

ואם יצא ראשונה מביתו שור לבן, אין זה קשור כלל לנדרו, שהרי לפי הסברו של רב פפא בדברי בית שמאי, הוא לא הקדיש את השור הראשון שיצא מביתו, אלא את השור השחור הראשון שיצא מביתו.

ולפי זה, אין כלל טעות בהקדשו, אלא שלפי בית שמאי, כך מסבירים אנו את דבריו.

ולפני שממשיכה הגמרא להביא במה נחלקו עליהם בית הלל, תמהה הגמרא: הכיצד אפשר לבאר את דבריו שכוונתו להקדיש את השור השחור הראשון שיצא ראשונה קודם לשאר השוורים השחורים?

והא, הרי "שור שחור" קאמר.

ומי לא עסקינן, האם לא עוסקת המשנה גם במקרה דלית ליה אלא האי, שאין למקדיש אלא שור שחור זה, ואז אי אפשר להסביר

את המשך דבריו "שיצא מבית ראשון", שכוונתו לשור השחור הראשון שיצא ראשונה לשאר השוורים השחורים, שהרי אין לו אלא שור שחור אחד בלבד!

ומתרצת הגמרא: **לא צריכא,** לדעת רב פפא נאלץ לדחוק ולומר, שמשתנו מדברת רק במקרה דאית ליה תריין תלתא, שיש לו שנים או שלשה שוורים שחורים, והוא התכוון להקדיש את הראשון מביניהם.

ועתה ממשיכה הגמרא לבאר לפי רב פפא, במה נחלקו בית הלל על הסברם של בית שמאי בכוונת המקדיש. שהרי לפי דבריו של רב פפא, אין מחלוקתם כלל בדין הקדש טעות, אלא גם בית שמאי סוברים שלא יחול הקדש בניגוד לדיבורו, והם רק מסבירים שכך היה דיבורו —

ובית הלל, חולקים ואומרים: אם כן, אם כך היתה כוונת דיבורו, להקדיש את השור השחור הראשון שיצא לפני שאר השוורים השחורים, לא היה לו למקדיש לומר "שיצא מבית ראשון", שמשמעותו הפשוטה היא שמקדיש את השור הראשון שיצא מביתו.

אלא, "שור שחור שיצא בראשון מביתי" — **מיבעי ליה!**

כך היה צריך המקדיש לומר.

כי רק בלשון כזאת, אפשר להעמיד את דבריו כמו שאמרו בית שמאי, שמקדיש את השור השחור הראשון שיצא "בראשון", בראשונה, לפני שאר השוורים השחורים.

אבל כיון שאמר "שור שחור שיצא מבית ראשון", אי אפשר להעמיד את דברי המקדיש כדברי בית שמאי.